

Обґрунтування
до проєкту постанови НКРЕКП
«Про проведення позапланової виїзної перевірки НЕК «УКРЕНЕРГО»
(виконання ліцензіатом вимог розпорядження НКРЕКП від 05 липня 2023 року № 181-р
«Про усунення порушень НЕК «УКРЕНЕРГО»»)

Відповідно до частин першої та другої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» (далі – Закон) НКРЕКП здійснює державний контроль за дотриманням суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов шляхом проведення, зокрема позапланових виїзних перевірок.

Перевірка проводиться на підставі рішення НКРЕКП.

Відповідно до Плану здійснення заходів державного контролю суб'єктів господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, на 2023 рік, затверджено постановою НКРЕКП від 23 листопада 2022 року № 1550, постанови НКРЕКП від 16 травня 2023 року № 898 «Про збільшення строку проведення планової перевірки НЕК «УКРЕНЕРГО» та на підставі посвідчень на проведення планової перевірки від 04 травня 2023 року № № 253 – 259, НКРЕКП здійснено планову перевірку дотримання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00100227) (далі – НЕК «УКРЕНЕРГО») вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з передачі електричної енергії, затверджених постановою НКРЕКП від 09 листопада 2017 року № 1388 (далі – Ліцензійні умови з передачі електричної енергії), за період діяльності з 01 січня 2022 року по 31 грудня 2022 року, за результатами якої складено Акт планової перевірки від 05 червня 2023 року № 263 (далі – Акт перевірки № 263).

05.07.2023 за результатом розгляду Акта перевірки № 263 на засіданні НКРЕКП, яке проводилось у формі відкритого слухання, прийнято розпорядження від 05.07.2023 № 181-р «Про усунення порушень НЕК «УКРЕНЕРГО» (далі – Розпорядження № 181-р), яким зобов'язано НЕК «УКРЕНЕРГО» усунути порушення нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов з передачі електричної енергії, для чого зокрема у строк до 31 липня 2023 року надати до НКРЕКП та Управління НКРЕКП у м. Києві та Київській області інформацію та підтвердні документи, в електронному вигляді з накладенням кваліфікованого електронного підпису керівника (власника) ліцензіата (або іншої уповноваженої особи) та/або кваліфікованої електронної печатки ліцензіата з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги», щодо автоматичного створення системою управління ринком пропозицій на балансуєчу електричну енергію, у випадку відсутності поданих заявок/пропозицій постачальниками послуг з балансування.

Департамент ліцензійного контролю зазначає, що відповідно до статті 17 Закону НКРЕКП, зокрема, контролює додержання ліцензіатами законодавства у відповідній сфері регулювання і ліцензійних умов провадження господарської діяльності.

Для ефективного виконання завдань державного регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг НКРЕКП, зокрема, приймає обов'язкові до виконання рішення з питань, що належать до його компетенції.

Відповідно до частини дев'ятої статті 14 Закону **рішення Регулятора є обов'язковими до виконання** суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

Одночасно, згідно з вимогами підпункту 5 пункту 2.2 Ліцензійних умов з виробництва електричної енергії при провадженні ліцензованої діяльності **ліцензіат повинен виконувати рішення НКРЕКП у строки, встановлені відповідним рішенням та законодавством.**

Відповідно до пунктів 10.7 та 10.9 Порядку контролю за дотриманням ліцензіатами, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг, законодавства у відповідних сферах та ліцензійних умов, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 червня 2018 року № 428 (далі – Порядок № 428), **ліцензіат зобов'язаний усунути порушення у визначений рішенням строк** та надати до НКРЕКП письмовий звіт про усунення порушень з належним чином завіреними копіями підтверджувальних документів у строк, визначений рішенням, або у разі відсутності у ньому такого строку не пізніше 15 робочих днів після їх усунення, а також ліцензіат має право письмово звернутись до НКРЕКП із заявою про продовження строку усунення порушень не пізніше ніж за 10 робочих днів до дати закінчення встановленого рішенням НКРЕКП строку із зазначенням у зверненні поважних причин. НКРЕКП може прийняти рішення про продовження строку усунення порушень, **якщо визнає такі причини поважними.**

Пунктом 10.10 Порядку № 428 встановлено, що якщо ліцензіат не виконав рішення НКРЕКП щодо усунення порушень вимог законодавства, видане за результатами проведення перевірки, у визначений рішенням строк, **НКРЕКП приймає рішення про проведення позапланової виїзної перевірки.**

НЕК «УКРЕНЕРГО» листом від 17.07.2023 № 01/34620 повідомила НКРЕКП про необхідність доопрацювання положень Правил ринку, затверджених постановою від 14.03.2023 № 307, в частині визначення алгоритму автоматичного створення системою управління ринком пропозицій на балансуєчу електричну енергію.

Разом з цим НЕК «УКРЕНЕРГО» **не звернулася** до НКРЕКП із заявою про продовження строку усунення порушень не пізніше ніж за 10 робочих днів до дати закінчення встановленого рішенням НКРЕКП строку із зазначенням відповідних поважних причин.

Крім того, НЕК «УКРЕНЕРГО» **не надала** до НКРЕКП та Управління НКРЕКП у м. Києві та Київській області інформацію та підтвердні документи, в електронному вигляді з накладенням кваліфікованого електронного підпису керівника (власника) ліцензіата (або іншої уповноваженої особи) та/або кваліфікованої електронної печатки ліцензіата з дотриманням вимог законів України «Про електронні документи та електронний документообіг» та «Про електронні довірчі послуги» щодо автоматичного створення системою управління ринком пропозицій на балансуєчу електричну енергію, у випадку відсутності поданих заявок/пропозицій постачальниками послуг з балансування.

Водночас, службовою запискою Департаменту енергоринку від 28.07.2023 № 791/22-23 повідомлено, що відповідно до положень частини другої статті 2 Закону України «Про ринок електричної енергії» **правила ринку, кодекс системи передачі та кодекс комерційного обліку розробляються і адмініструються** оператором системи передачі та затверджуються Регулятором.

Додатково наголошено, що положеннями пункту 4.13.2 глави 4.13 розділу IV Правил ринку, затверджених постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 307, **передбачено**

механізм автоматичного створення заявок (пропозицій) постачальників послуг балансування на балансуючу електричну енергію та зазначене свідчить **про свідоме невиконання** НЕК «УКРЕНЕРГО» **протягом майже чотирьох років** вимог нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, та Ліцензійних умов з передачі електричної енергії.

Пунктом 4 частини сьомої статті 19 Закону встановлено, що підставою для проведення позапланової виїзної перевірки є, зокрема, перевірка виконання рішень Регулятора щодо усунення порушень вимог законодавства, прийнятих за результатами планових або позапланових перевірок.

Також слід звернути увагу, що пунктом 16 частини другої статті 77 Закону України «Про ринок електричної енергії», встановлено, що правопорушенням на ринку електричної енергії є невиконання постанов, **розпоряджень**, наказів, рішень та приписів суб'єктів владних повноважень на ринку електричної енергії, а також створення перешкод для виконання службових обов'язків посадовими особами таких суб'єктів.

З метою перевірки виконання НЕК «УКРЕНЕРГО» вимог абзацу четвертого пункту 1 розпорядження від 05 липня 2023 року № 181-р «Про усунення порушень НЕК «УКРЕНЕРГО», Департамент ліцензійного контролю пропонує прийняти постанову НКРЕКП, на підставі якої провести позапланову виїзну перевірку ПРИВАТНОГО АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00100227) у частині виконання вимог абзацу четвертого пункту 1 розпорядження НКРЕКП від 05 липня 2023 року № 181-р «Про усунення порушень НЕК «УКРЕНЕРГО».

**Директор
Департаменту ліцензійного контролю**

Ярослав ЗЕЛЕНЮК

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про проведення позапланової виїзної перевірки НЕК «УКРЕНЕРГО»

Відповідно до пункту 4 частини сьомої статті 19 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», постанови Кабінету Міністрів України від 13 березня 2022 року № 303 «Про припинення заходів державного нагляду (контролю) і державного ринкового нагляду в умовах воєнного стану» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

Провести позапланову виїзну перевірку виконання ПРИВАТНИМ АКЦІОНЕРНИМ ТОВАРИСТВОМ «НАЦІОНАЛЬНА ЕНЕРГЕТИЧНА КОМПАНІЯ «УКРЕНЕРГО» (код ЄДРПОУ 00100227) абзацу четвертого пункту 1 розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, від 05 липня 2023 року № 181-р «Про усунення порушень НЕК «УКРЕНЕРГО».

Голова НКРЕКП

Костянтин УЩАПОВСЬКИЙ